

ॐ

संस्कृतभारती

पत्रालयद्वारा संस्कृतम्

परिचय-परीक्षा – फरवरी – 2022

समय: – घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्कः – 100

I.

अ) सूक्तिद्वयं स्वभाषया विवृणुत | రెండు సూక్తులను స్వభాషలో వివరించండి.

Explain TWO suktis in your language.

2 x 2 = 4

- 1) कार्याणां कर्मणा पारं यो गच्छति स बुद्धिमान् |
- 2) बहु विघ्नास्तु सदा कल्याणसिद्धयः |
- 3) तस्य तदेव मधुरं यस्य मनो यत्र संलग्नम् |

आ) द्वयोः श्लोकयोः पदविभागं अन्वयं च संस्कृतेन तात्पर्यं स्वभाषया च लिखत |

రెండు శ్లోకములకు పదవిభాగ-అన్వయములను సంస్కృతం లో మరియు తాత్పర్యమును స్వభాషలో వ్రాయండి.

For TWO shlokas, write the పదవిभाग: అన్వయ: in Sanskrit తాత్పర్య in your language. 2 x 4 = 8 M

- 1) इक्ष्वाकुवंशप्रभवो रामो नाम जनैश्श्रुतः ।
नियतात्मा महावीर्यो द्युतिमान्धृतिमान् वशी ॥
- 2) चित्रकूटं गते रामे पुत्रशोकातुरस्तथा ।
राजा दशरथः स्वर्गं जगाम विलपन् सुतम् ॥
- 3) अगस्त्यवचनाच्चैव जग्राहैन्द्रं शरासनम् ।
खड्गं च परमप्रीतस्तूणी चाक्षयसायकौ ॥

इ) दत्तयोः सुभाषितयोः भावं स्वभाषया लिखत | ఇవ్వబడిన సుభాషితముల యొక్క భావమును స్వభాషలో వ్రాయండి.

Write the meaning of the given Subhashitas in your language.

2 x 2 = 4 M

- 1) साधूनां दर्शनं पुण्यं तीर्थभूता हि साधवः ।
कालेन फलते तीर्थं सद्यः साधुसमागमः ॥
- 2) लभेत सिकतासु तैलमपि यत्नतः पीडयन्
पिबेच्च मृगतृष्णिकासु सलिलं पिपासार्दितः ।
कदाचिदपि पर्यटन् शशविषाणमासादयेत्
न तु प्रतिनिविष्टमूर्खजनचित्तमाराधयेत् ॥

ई) चाटुश्लोकस्य भावं स्वभाषया लिखत | చాటు శ్లోకము యొక్క భావమును స్వభాషలో వ్రాయండి.

Write the meaning of the Chatu shloka in your language.

1 x 2 = 2 M

क्षालयामि तव पादपङ्कजं नाथ! दारुदृषदोः किमन्तरम् ।

मानुषीकरणचूर्णमस्ति ते पादयोरिति कथा प्रथीयसी ।।

उ) प्रदत्त-समस्यायाः अर्थं स्वभाषया विवृणुत | ఇచ్చిన సమస్య యొక్క అర్థమును స్వభాషలో వివరించండి.

Explain the meaning of the given Samasya in your language.

1 x 2 = 2 M

दामोदर-कराघात-विह्वलीकृतचेतसा |

दृष्टं चाणूरमल्लेन शतचन्द्रं नभस्थलम् ||

II.

अ) चतुर्णां ससन्दर्भं वाक्यार्थं स्वभाषया लिखत | నాల్గింటికి సందర్భసహిత వాక్యార్థమును స్వభాషలో వ్రాయండి.

Explain any FOUR with reference to context.

4 x 3 = 12 M

1) गङ्गा प्रवाहः आसीत् | अतः न श्रुतम् |

2) तव सेवया अहं प्रसन्ना |

3) गुरुदक्षिणा मया दातव्या |

4) रावणवधार्थं दशरथस्य पुत्रो भविष्यामि |

5) सा कन्दुकेन क्रीडन्ती आसीत् |

आ) दशप्रश्नानां संस्कृतेन उत्तरं लिखत | పది ప్రశ్నలకు సంస్కృతం లో సమాధానమివ్వండి.

Answer any TEN in Sanskrit.

10 x 1 = 10

1) नन्दिनी का ?

2) धेनुः किमर्थं क्रन्दनं कृतवती?

3) कर्मणिप्रयोगे भूतकाले कः प्रत्ययः प्रयुज्यते ?

4) आचार्यस्य कति धेनवः सन्ति?

5) केषु यत्नः क्रियताम् ?

6) इन्द्रः कं वरं दत्तवान् ?

7) गुरुः कौत्सं कां गुरुदक्षिणां पृष्टवान् ?

8) विध्यर्थे कर्मणिप्रयोगे कयोः प्रत्ययोः उपयोगः भवति ?

9) इन्दुमती कथं मृता ?

10) निश्चितार्थात् के न विरमन्ति ?

11) मृगयायां दशरथः किं कृतवान् ?

12) रामसुग्रीवयोः सख्यं कुत्र अभवत् ?

III.

अ) चत्वारि पदानि उपयुज्य संस्कृतेन स्वीयवाक्यानि लिखत | నాలుగు పదాలను ఉపయోగించి సంస్కృతం లో స్వంత వాక్యాలను

వ్రాయండి. Write your own sentences in Sanskrit using any FOUR words.

4 x 1 = 4

1) క్రేతవ్యమ్

2) పఠితాని

3) లిఖేయః

4) వందేత

5) అక్రియత్

6) శ్రూయతామ్

आ) षण्णाम् अर्थान् स्वभाषया लिखत | అరింటికి స్వభాషలో అర్థాలను వ్రాయండి.

Write the meanings of any SIX in your language.

6 x ½ = 3 M

- 1) पितृव्या 2) कषायः 3) आवारम् 4) दन्तपाली
5) गृहगोधिका 6) केयूरम् 7) उपसेचनम् 8) ऊर्णनाभः

इ) षण्णाम् अर्थान् संस्कृतेन लिखत | అరింటికి సంస్కృతం లో అర్థాలను వ్రాయండి.

Write the meanings of any SIX in Sanskrit.

6 x ½ = 3 M

- 1) చౌరాస్తా / Circle 2) ప్రక్క రాజ్యము / Neighbouring state 3) రాబందు / Vulture
4) జిలేబి / Jilebi 5) పొడుగు లంగా / Long Skirt 6) కోటు / Coat
7) అరచేయి / Palm 8) మట్టి ముద్ద / Lump of Clay

ई) पञ्चानां सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत | ఐదింటికి సంధి విడదీసి పేరు వ్రాయండి.

Split the sandhi and write its name.

5 x 1 = 5 M

- 1) पार्वतीव 2) सर्वस्योपरि 3) राष्ट्रैक्यम् 4) गुर्वष्टकम् 5) सुन्दरेऽम्बरे 6) तस्यायस्तु 7) पवित्रत्रहृक्

उ) पञ्चानां सन्धिं कृत्वा सन्धिनाम लिखत | ఐదింటికి సంధి కలిపి పేరు వ్రాయండి.

Join the sandhi and write its name.

5 x 1 = 5 M

- 1) मुनिषु + अस्ति 2) न + अन्यत्र 3) भारतमाता + एषा 4) मातृ + अर्चनम्
5) बालकौ + आगतौ 6) देव + ऋषिः 7) ननु + उन्नतः

ऊ) गणे अनर्हं पदं पृथक् कुरुत | సమూహమునకు చెందని పదమును వేరు చేసి వ్రాయండి.

Separate and write the odd one out.

4 x ½ = 2 M

- 1) गन्धः, पुष्पम्, फलम्, धूपः
2) साङ्ख्यम्, योगः, गणितम्, वैशेषिकम्
3) मरीचिः, विश्वामित्रः, अत्रिः, पौलस्त्यः
4) रथः, अश्वः, सिंहः, गजः

IV

అ) ఆవరణే దత్తపదస్య ఉచితరూపేణ రిక్తస్థానాని పూరయత | బ్రాకెట్లలో ఇచ్చిన పదము యొక్క సరియైన విభక్తి రూపము తో ఖాళీలను పూరించండి.

5 x 1 = 5 M

Fill in the blanks with the suitable vibhakti form of the word given in brackets.

- 1) _____ బాలికాయాః పితా సురేశః | (బుద్ధిమతీ)
- 2) తస్యాః గృహమ్ _____ ఉపకరణైః అలంకృతమ్ అస్తి | (ఆధునిక)
- 3) అధ్యాపకాః _____ ఉత్తరేభ్యః ప్రశస్తిపత్రం ప్రయచ్ఛంతి | (చతుర)
- 4) _____ గుహయాం సింహః వసతి | (మహతీ)
- 5) రాధికా _____ సఖీః గృహం ప్రతి ఆహూతవతీ | (ఆత్మీయ)

ఆ) యోజయత | జతపరచండి. Match the following.

6 x ½ = 3

1) కస్యచిత్	క) నగరే
2) కయాచిత్	ఖ) రాజః
3) కాంశ్చన	గ) చిత్రాణి
4) కస్మింశ్చిత్	ఘ) లెఖనీనామ్
5) కానిచన	చ) నార్యా
6) కాసాంశ్చిత్	ఞ) శ్లోకాన్

ఇ) ఆవరణే దత్తసంఖ్యాః:ఉచితవిభక్తిరూపేణ రిక్తస్థానాని పూరయత | బ్రాకెట్లలో ఇచ్చిన సంఖ్య యొక్క సరియైన విభక్తి రూపము తో ఖాళీలను పూరించండి.

5 x 1 = 5 M

Fill in the blanks with the suitable vibhakti form of the word given in brackets.

- 1) గురుః _____ (౧) శిష్యాయ మన్నదీక్షాం దత్తవాన్ |
- 2) _____ (౬) కక్ష్యాసు పాఠః ప్రచలితః |
- 3) అధికారి _____ (౩౦) ప్రకోష్ఠాత్ ఆగచ్ఛతి |
- 4) _____ (౪) కపాటకాయాః పుస్తకాని ఆనయతు |
- 5) భగవద్గీతాయాం _____ (౧౮) అధ్యాయాః సంతి |

V

అ) అధో దత్తవాక్యానాం కృదంతరూపైః ప్రయోగపరివర్తనం కురుత | క్రింద ఇచ్చిన వాక్యాలను కృదంతరూపములతో ప్రయోగపరివర్తన చేయండి. Change the voice of the given sentences by using Krudantaas. 5 x 1 = 5 M

- 1) కర్మకరాః ప్రకోष्ठాన్ మార్జితవంతః | 2) మాధ్వ్యా పుష్పాణి ఆనీతాని |
- 3) పుష్పేణ వికసితమ్ | 4) శిశునా చంద్రః దృశ్టః |
- 5) భగినిభిః పూజా కృతా |

ఆ) ప్రథమపదద్వయం పరిశీల్య తృతీయపదస్య యోగ్యం పదం లిఖత | మొదటి రెండు పదాలను పరిశీలించి మూడవదానికి అనువైన రూపమును వ్రాయండి. 5 x 1 = 5 M

Write the suitable form for the third word by observing the first two words.

- 1) లిఖతి - లిఖేత్ → పిబతి - _____
- 2) అపశ్యత్ - అదృశ్యత్ → అరక్షత్ - _____
- 3) స్మరతు - స్మర్యతామ్ → శక్నోతు - _____
- 4) సేవతే - సేవితవాన్ → సేవ్యతే - _____
- 5) తేన - క్రియతే → తాభ్యామ్ - _____

ఇ) ప్రయోగపరివర్తనం కురుత | ప్రయోగపరివర్తన చేయండి. Change the voice. 5 x 1 = 5 M

- 1) छात्रः श्लोकं वदेत् | 2) शिक्षकेन सुधाखण्डः क्षेपणीयः | 3) रक्षकः गृहं रक्षतु |
- 4) पाण्डवैः ज्येष्ठाः अस्मर्यन्त | 5) जनकः पुत्रं श्लाघते |

VI

అ) చత్వారి వాక్యాని సంస్కృతేన అనువదత | నాలుగు వాక్యాలను సంస్కృతం లోనికి అనువదించండి.

Translate any FOUR into Sanskrit.

4 x 1 = 4 M

- 1) గృహిణులచే కలవబడుచున్నది. Housewives meet.
- 2) నేను పాఠము చదవాలి. The lesson should be read by me.
- 3) మీ చేత కథ చెప్పబడాలి. A story should be told by you.
- 4) భారతదేశము చే విజయము పొందబడుగాక ! Let victory be attained by Bharata.
- 5) ఈ రోజు బంధువులు నా ఇంటికి రావచ్చు. Relatives might come to my house today.

ई) चत्वारि वाक्यानि स्वभाषया अनुवदत | నాలుగు వాక్యాలను స్వభాష లోనికి అనువదించండి.

Translate any FOUR into your language.

4 x 1 = 4 M

- 1) अद्य अध्यापकः पाठद्वयं पाठयेत् | 2) अधिकारिणा विचारः उपस्थापितः |
- 3) उद्यानपालकेन वृक्षाः अपाल्यन्त | 4) भवता स्वागतभाषणं क्रियताम् |
- 5) बालिकया उत्थीयते |

जयतु संस्कृतम्